

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETVRTI ODJEL

PREDMET KALTAK protiv BOSNE I HERCEGOVINE

(Aplikacija br. 14099/15)

PRESUDA

STRASBOURG

25.09.2018. godine

Ova presuda je konačna, ali su u njoj moguće uredničke izmjene.

U predmetu Kaltak protiv Bosne i Hercegovine,

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući kao odbor u sljedećem sastavu:

Carlo Ranzoni, *predsjednik*,

Faris Vehabović,

Péter Paczolay, *sudije*,

i Andrea Tamietti, *zamjenik registrara Odjela*,

nakon vijećanja na sjednici zatvorenoj za javnost dana 04.09.2018. godine,

donio je slijedeću presudu koja je usvojena navedenog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na osnovu aplikacije protiv Bosne i Hercegovine (br. 14099/15) koju je prema članu 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda („Konvencija“) Sudu podnio državljanin Bosne i Hercegovine i Slovenije, gosp. Mirso Kaltak („aplikant“), dana 3.03.2015. godine.

2. Aplikanta je zastupao gosp. V. Dujaković, advokat iz Banjaluke. Vladu Bosne i Hercegovine („vlada“) zastupala je njena zastupnica, gđa. B. Skalonjić.

3. Dana 12.12.2016. godine aplikacija je dostavljena vladi. Nakon što joj je dostavljena obavijest iz člana 36. stav 1. Konvencije, vlada Slovenije nije željela iskoristiti svoje pravo da intervenira u predmetnom slučaju.

4. Vlada je prigovorila razmatranju aplikacije od strane odbora. Nakon što je razmotrio prigovor vlade, Sud ga je odbio.

ČINJENICE**OKOLNOSTI SLUČAJA**

5. Aplikant je rođen 1956. godine, a živi u Sanskom Mostu.

6. Presudom Osnovnog suda u Banjaluci od 23.05.2005. godine, koja je postala pravomoćna 11.09.2007. godine, Republici Srpskoj (jedan entitet Bosne i Hercegovine) naređeno je da aplikantu isplati 42.767 konvertibilnih maraka (KM)¹ na ime materijalne štete zajedno sa zateznom kamatom obračunatom od 23.05.2005. godine do konačne isplate.

¹ Konvertibilna marka koristi isti fiksni tečaj prema euru kao i njemačka marka: EUR 1 = KM 1,95583.

7. Dana 01.02.2010. godine aplikant je podnio prijedlog za izvršenje, koji je izmijenjen dana 30.08.2010. godine.

8. Dana 18.10.2010. godine aplikant je podnio zahtjev za ubrzanje postupka pred Osnovnim sudom u Banjaluci.

9. Dana 15.11.2010. godine Osnovni sud u Banjaluci donio je rješenje o izvršenju.

10. Dana 18.03.2011. godine Osnovni sud u Banjaluci je odbio prigovore protiv rješenja od 15.11.2010. godine, kao i zahtjev aplikanta za isplatu troškova izvršnog postupka.

11. Dana 31.05.2011. godine Osnovni sud u Banjaluci je izvršio određene ispravke svoje odluke od 18.03.2011. godine.

12. Dana 15.12.2011. godine Okružni sud u Banjaluci poništio je odluku Osnovnog suda u Banjaluci od 18.03.2011. godine i vratio predmet na ponovno razmatranje.

13. Dana 26.03.2012. godine aplikant je podnio zahtjev za ubrzanje postupka pred Osnovnim sudom u Banjaluci.

14. Dana 12.04.2012. godine Osnovni sud u Banjaluci je djelimično prihvatio prigovor Republike Srpske protiv rješenja o izvršenju.

15. Dana 23.04.2012. godine aplikant se žalio na odluku Osnovnog suda u Banjaluci od 12.04.2012. godine. Dana 11.06., 13.07., i 21.11.2012., i 15.01.2013. godine aplikant je podnosio zahtjeve za ubrzanje postupka pred Okružnim sudom u Banjaluci.

16. Dana 21.01.2013. godine Okružni sud u Banjaluci odbio je žalbu aplikanta i potvrdio odluku od 12.04.2012. godine.

17. Dana 07.10.2014. godine Ustavni sud Bosne i Hercegovine odlučio je u korist aplikanta da izvršni postupak pred Osnovnim sudom u Banjaluci nije okončan u razumnom roku. Dalje je naredio Osnovnom sudu u Banjaluci da hitno ubrza izvršni postupak u aplikantovom slučaju. Ustavni sud je smatrao da je to predstavljalo dovoljnu pravičnu naknadu, te je odbio zahtjev aplikanta na ime nematerijalne štete.

18. Dana 08.11.2016. godine pravomoćna odluka o kojoj je riječ izvršena je isplatom u gotovini, u pogledu glavnice i zakonske zatezne kamate. Dana 05.07.2017. godine troškovi izvršnog postupka i pripadajuća zatezna kamata također su u potpunosti isplaćeni aplikantu.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANA 6. STAV 1. KONVENCIJE I ČLANA 1. PROTOKOLA Br. 1

19. Aplikant se žali da su zbog kašnjenja u izvršenju pravomoćne i izvršne presude koju je domaći sud donio u njegovu korist prekršena njegova prava iz člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 Konvencije.

20. Relevantne odredbe člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 glase:

Član 6.

„Prilikom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ... svako ima pravo na ...sudeње u razumnom roku....pred ...sustom...“

Član 1. Protokola br. 1

„Svaka fizička i pravna osoba ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen njegove imovine osim kada je to u javnom interesu i u skladu s uvjetima propisanim zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnim kako bi regulirala korištenje imovine u skladu s općim interesom ili kako bi osigurala plaćanje poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“

A. Dopusštenost

1. Prigovor vlade u pogledu zloupotrebe prava na podnošenje pojedinačne aplikacije

21. Vlada tvrdi da ova aplikacija predstavlja zloupotrebu prava na podnošenje individualne žalbe, budući da aplikant nije obavijestio Sud da je odluka u njegovu korist konačno izvršena 08.11.2016. godine (vidi tačku 18. gore u tekstu).

22. Aplikant se usprotivio toj tvrdnji navodeći da iznosi koji su mu plaćeni nisu dovoljna naknada za nematerijalnu štetu koju je pretrpio uslijed kašnjenja u izvršenju, kao ni za same troškove izvršnog postupka.

23. Sud podsjeća da su prema pravilu 47. stav 7. Pravila Suda, aplikanti dužni izvijestiti Sud o svim okolnostima od značaja za aplikaciju. Aplikacija se prema članu 35. stav 3. Konvencije može odbaciti zbog zloupotrebe ako je, među ostalim razlozima, svjesno zasnovana na netačnim činjenicama (vidi, među ostalim izvorima, *Kerechashvili protiv Gruzije* (odl.), br. 5667/02, ESLJP 2006-V). Nepotpuna, te time i obmanjujuća informacija može također predstavljati zloupotrebu prava na podnošenje aplikacije, posebno ako se informacija odnosi na samu srž predmeta, a nije dato dovoljno objašnjenje za propust da se ta informacija otkrije (vidi *Predescu*

protiv Rumunije, br. 21447/03, tačke 25. i 26., 2.12.2008., i *Gross protiv Švicarske* [VV], br. 67810/10, tačka 28., ESLJP 2014.).

24. Vraćajući se predmetnom slučaju Sud napominje da u vrijeme kada je aplikant podnio svoju aplikaciju, dana 3.03.2015. godine, presuda donesena u njegovu korist još uvijek nije bila izvršena (vidi, *a contrario*, *Stevančević protiv Bosne i Hercegovine* (odl.), br. 67618/09, tačke 27. i 28., 10.01.2017. godine), te da su troškovi izvršnog postupka i pripadajuća zatezna kamata aplikantu plaćeni tek 05.07.2017. godine (vidi tačku 18. gore u tekstu), što znači nakon dostavljanja predmeta vladi.

25. S obzirom na navedeno, Sud ne može zaključiti da je ponašanje aplikanta bilo nespojivo sa svrhom prava na podnošenje individualne aplikacije kako to propisuje Konvencija, ili da je ono značajno ometalo pravilan rad Suda. Imajući na umu da nedopuštenost aplikacije po osnovu zloupotrebe prava na podnošenje aplikacije mora ostati izuzetak (vidi *S.A.S. protiv Francuske* [VV], br. 43835/11, tačka 68., ESLJP 2014 (izvaci)), Sud odbija prigovor vlade u tom smislu.

2. Drugi osnovi nedopuštenosti

26. Sud zapaža da aplikacija nije očigledno neosnovana smislu člana 35. stav 3. (a) Konvencije, niti je nedopuštena po bilo kojem drugom osnovu, te se stoga mora proglasiti dopuštenom.

B. Meritum

27. Opća načela koja se odnose na neizvršavanje ili kašnjenje u izvršenju pravomoćnih domaćih presuda navedena su u presudi *Hornsby protiv Grčke* (19.03.1997, tačka 40., *Izještaji o presudama i odlukama 1997-II*), te *Jeličić protiv Bosne i Hercegovine* (br. 41183/02, tačke 38.-39., ESLJP 2006-XII).

28. Sud je već utvrdio povrede člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 u predmetima u kojima se pokreću pitanja slična onome u predmetnom slučaju (vidi, na primjer, *Jeličić*, citiran gore, te *Čolić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, br. 1218/07 i 14 drugih, 10.11.2009.); te u vezi s neizvršavanjem presuda prema posebnom pravnom režimu općih obaveza Republike Srpske, *Momić i drugi protiv Bosne i Hercegovine* [odbor], br. 1441/07 i 4 druga, 15.01.2013.).

29. Nakon što je ispitaio sve materijale koji su mu podneseni, Sud smatra da vlada nije iznijela bilo kakvu činjenicu ili argument koji bi ga mogao uvjeriti da donese drugačiji zaključak u predmetnom slučaju. Imajući u vidu svoju praksu o ovom pitanju, kao i činjenicu da pravomoćna presuda koja je predmet razmatranja u ovom slučaju nije izvršena u periodu dužem od šest godina, Sud smatra da je došlo do povrede člana 6. stav 1. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1.

II. PRIMJENA ČLANA 41. KONVENCIJE

30. Član 41. Konvencije propisuje:

„Ukoliko Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije ili njenih Protokola, te ukoliko zakonodavstvo visoke ugovorne strane o kojoj je riječ omogućuje samo djelomično obeštećenje, Sud će, po potrebi, odrediti pravičnu naknadu oštećenoj strani.“

A. Odšteta

31. Aplikant potražuje 3.000 eura na ime nematerijalne štete.

32. Vlada ovaj zahtjev smatra nepotkrijepljenim, odnosno previsokim.

33. Sud prihvata da je aplikant pretrpio određenu nematerijalnu štetu zbog povreda Konvencije utvrđenih u ovom slučaju koja se ne može u dovoljnoj mjeri nadoknaditi samim utvrđenjem povrede. Vršeci svoju ocjenu na pravičnoj osnovi kako to nalaže član 41. Konvencije, Sud dosuđuje aplikantu 1.000 eura na ime nematerijalne štete.

B. Troškovi i izdaci

34. Aplikant također potražuje 1.000 eura za troškove i izdatke nastale pred domaćim sudovima i pred Sudom.

35. Vlada ovaj iznos smatra nepotkrijepljenim i previsokim.

36. Prema praksi Suda, aplikant ima pravo na nadoknadu troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj je pokazano da su oni stvarno nastali, da su bili neophodni i da je njihov iznos opravdan. To znači da ih je aplikant platio ili da ih je dužan platiti u skladu sa zakonskom ili ugovornom obavezom, te da su oni bili neizbježni kako bi se spriječile utvrđene povrede ili da bi se dobilo obeštećenje. U predmetnom slučaju, s obzirom na dokumente koje ima u svom posjedu i navedene kriterije, Sud smatra opravdanim dosuditi aplikantu 500 eura za sve troškove i izdatke.

C. Zatezna kamata

37. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata zasniva na najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ NAVEDENIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO,

1. *Proglašava* aplikaciju dopuštenom;

2. *Utvrđuje* da je došlo do povrede člana 6. Konvencije i člana 1. Protokola br 1;
3. *Utvrđuje*
 - (a) da tužena država, u roku od tri mjeseca, ima aplikantu isplatiti sljedeće iznose, pretvorene u valutu tužene države prema tečaju na dan izmirenja:
 - (i) 1.000 EUR (hiljadu eura), te svaki iznos poreza koji se može zaračunati, na ime nematerijalne štete;
 - (ii) 500 EUR (petsto eura), te svaki iznos poreza koji se aplikantu može zaračunati, na ime troškova i izdataka;
 - (b) da će se od isteka navedenog roka od tri mjeseca do izmirenja, na navedene iznose plaćati obična kamata po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke u periodu neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
4. *Odbija* preostali dio zahtjeva aplikanta za pravičnu naknadu.

Sačinjeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanoj formi dana 25.09.2018. godine u skladu s pravilom 77. stavovi 2. i 3. Pravila Suda.

Andrea Tamietti
zamjenik registrara

Carlo Ranzoni
predsjednik